

პეკა. სოფ. ჩხუტელში ცოდადმეცხ...

ამე დღეს იქნა პირველი პოლი...

სავლი ანგარიში ჩასადგები არ არის...

რები თვით თანდათ კლებულობს...

ნა ვი-ვაგვადნა და წყებული საქმე...

წერილი ფშაბისხეიდან.

ჯერ ბოდიში უნდა მოვიხალო მე...

შესაძლებელია, ბევრმა არცე...

ფშაბისხეი ბიანი, კლდინი, მუ...

რამდენსავე გავუზიარებ თქვე...

და მგლის წაქნობრა ადვილი ღორის...

და ფიქრში იმის ბედს შეწამტრო...

პოლიციელმა გამოიარა და შეუ...

შეზღოდა, წაუღის ყელი წაყეული...

შეზღოდა, წაუღის ყელი წაყეული...

ნაგოთაი (ოზურგეთის მხარე)...

გაზ. კავკასიის ცივირდელ...

თიფთი ვაჭარბორობითი იმის სვე...

ვეკლები

ანგარიშის მხსნარული

მოთხრობა

I

კლუბის ფანჯრები გაჩაღებულა...

აბუბილი, დიდ დევი-ტოტში არიან...

დაეცოტე ყოვლათი, მიამიწე...

ეკვილინი გაიშურნენ, დუმილი ჩა...

კლუბის კარებანი-ვი და მლაპრ...

აგერ ირთქელ-აღნიღმა სტენბე...

წაუჭიბნ ხარბად შესტეკროდნენ...

წაუჭიბნ კრეპა-მეკრული იყო მარ...

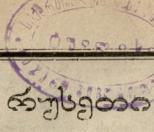
და ფიქრში იმის ბედს შეწამტრო...

გაიქნენ ბუბები, არ მიზროდ...

შეპკობდა დათა და თინდადნ ვას...

შეზღოდა, წაუღის ყელი წაყეული...

წაუჭიბნ ხარბად შესტეკროდნენ...

ქუჩები

ყო... ავგრ მიიტყოს ყურადღებას, რომ მსწავლედი ყოფილა, „შუქუბას“ (новбетаს უწოდებდნენ) მსწავლედი არტეცს, გაიზარა მსწავლედას სწავლა: აიბრძოლი ჯერ „პირი-ჩიკად“, მერე ნაცვალდაც. ესემაკო მისწავრა გზის მანქანა: „გობანანებ შერ, გზორი, ამა-და-ამ სანაცვალის ნაცვალს, რათა დასუყო-ვინელიც გამოჩეკოა შინა ხალხი ბევრანში იარი კვირის საგლითი, ქართი და ნიბოთი; უკეთო მზამანება არ შეგისრულდება, დოსკვები სასტოკად „ზაკონის“ ძალით... მოგესცენებათ, ამ გვარ მზამანების მზარხავი ჩქარა მამასახლისობასაც ვაიკავს. კატას ფირტიკა მიარტყვია, და შეუც ვმნდობილა, ნათქვამია. იგლო ხელში მსწავლედას უფლება საზოგადოების კომპანია დგნობა დავაგინებ, თუ არამაჟი ცილა იქნებ შეგნო, რომ თქვენს: ახლა-უკი შემძლიან სხვის კისერზე გდამოაი...
მე ამავს რომ მოგასვენებთ, არ მინდა, რომ უსაბუთო და უშავალი იყო იყოს. ამ მავალითაც: მე ვნახე ვანახე, ყოფილის მამასახლისობის წინააღმდეგ შედგინდა, რომელშიაც კოც-და-ხუთი თუმანდელ ფულიყო მომხსენებელი. ეს ფული მართა ერთის სანაცვლო ხალხს დაეკრებინათ ამ საზოგადოების მეფეთაობისა. ჯერ ერთს სანაცვლო ხალხს ამდგენ უქვანს, ახლა მიიღოს საზოგადოების რანდენდა და შეუღლებავს ეს ფული კიდევ მსხვილ-მსხვილებს ყოფილიყო, ვ. ი. ერთი სოფლისა რვა თუმანი, მეორისა ხუთი და სხ., თორემ თითო თუმანით და ხუთ-ხუთი მანეთითარა ყოფილიყო, ვი აღმბრანდა! ეს კიდევ რა! ახლა სანაცვლო ბევრის საკმეში ახლა ირინებს სიანიან და მსწავლედი-ყოფანება, ისიც იკითხებოდა! რატო, რა განმანება ვნახეთა!...
ღვთის მადლით, ხალხი თან-და-თან აღლოში შეუვიდა მსწავლედას, შეუტყო, რაც შეუღლები არიან. ამ

მიზეზით მოინდომა საზოგადოებამ მიხვლებების დაცლა, მაგრამ აქ საკმე სხვა წარად დატრიალდა: შარსმა ზაფხულში შეიკრა ხალხი ხალხი სოფელში ახლის მამასახლისის ამონაჩრებდა, თუმცა ძველს ყვამოდებდნენ კვლავ; მაგრამ დასახლდა მამასახლისად ერთი ჩარგლის სკოლიანი, გვიანვე, კურს შესრულებული ახალგაზდა კაცი; მაგრამ ეს კაცი არ შეუწყნარეს მიხვლებს და ისევ უწავლენ მამასახლისი დანიშნეს. ამისთანა საქციელი და საზოგადოების სურვილის და სიტყვის გაბათილება რა საკვირეობა იქ, საცა მართობი მხარებაშია. შეუბრუნე სიტყვა „უხადანა“ ჩაფხურს, მოვიდა ზამინვე ჩრქეხული მთარხნი და ავიტოლა ზურგში მამ თუ საც, სანაბრალი და მომასხარებელი რიგის სანაბრალი; მერე ვინ არიან აქ ჩაფხურები? ვინა და ქსეტილი, რომელიც, უფრო სასტრქი და შეუბრალებლნი არიან გურჯინების და ერთი ბეწო საქსილისა „გამალომენეს“ წინააღმდეგ. ცხებების ბევრანზე ეს მამეს სასეკელი, რომ ვეგვარებს თავისი თაბაუთი აქვს. ვფიქრო, რომელსაც სასახლებს კაცს ბევრის ცხენს ცხენობრებს. ეს დღესაც ცხენი, იმის მამ აღარ უტლანა, რომ ნაცვალდა მწიქრების ანგარიში მივკავრის ბევრის ცხენი. არა! ამ დინანა „ღღღა კაცმა“ რომ მიიღოს ვინმე შეშავლი ცხენით. ილიან და საზოგადოების ყოველს ეს კაცი, რომელ საზოგადოებაშიაც ილი კაცია ჩამომადარი, სულ ერთია დიდ კაცია: სადა უნდა მიიღებოდა, რა გინდა საკმე ვიკრებლეს. „სკოლისა“, მოგიცევი ანაზარებს და, თუ ნებით არ ჩამოხვებ ცხენიდან, ჩრქეხული ჩამავადდნენ... ამის დასახლებული მამასახლისობა მოვიყვანე, რომელსაც თავად შევესწამე: ერთს ბეჯე ვმავებს ქირა ავიკლნა ჯარისათვის; ეს ქირა უანამა ვმავადგან ვინანში თუ სადღაც

უნდა ჩაეტანა ჩამიარა თუ არა მოქრანვეს სოფელი, მიესვენეს ჩაფხურები, ბატონო, ამ კაცს, ვადმოუტარეს საპლანები და, რასაკვირეოლა, წაგვგვრეს ჯორი. ელოდ, მე-ჩინა კაცი, სანამ თავის საქონლს დაგზაბურენ! მერე, თუ ცოცხალი დაუბრუნეს, ერთს თივს კი აღარას არებეს პატრონს.
კობეკ კიდევ: მოგესვენებათ, სასულიერო მამასახლისი იმისთანა აღადგინო, დაეკრებინათ შეწყვეტილია, ჰგზავნის ქრისტიანობის მემადგებლად სწავლა-განათლებლი და მუკერ-მეტყველებლის ნიჭით აღჭურვილი სასულიერო კაცებს... ერთი ამ აღოცთავანა ვმავ-ხეცურებითა, მაგრამ საშუალობა, სწათობა რომ ეტებითა, ვერ იპოვო უკმარისება განათლებულს სასულიერო კაცს, ვინც ვედათივე მოაპოვებს მღვდელ-ღვინას, იმისთვის პირდაპირ ვმავ-ხეცურებითა სასაპროლო მოვიდნა, მაგრამ მე, კობეკ არ იყოს, ვეცდები. ხან-კი ისეთი განათლებულიც მოგივლებს ხოლმე, რომ ქართული სრულებით ენახეშებთ. შარშან ერთის მიღლის საშუკოა ვფიცილი შეურება: ჩვენ რომ მღვდელი მოგივიდა, ისეთი სწავლობა, რომ ქართულს ვეღარაკი ახებებს, ნახებურად ქართული არ სწრაფესო. კიდევ რამე საკვირეული ჩემს წერილში? კიდევ ესა, რომ ხატობაში, თუ ხევისებში არ დატოვებულეს ტყავები, წაგა ეს უანანა-ჩენელი და ჩივის მთარხმანთან: ხევისებრები გავიშან ქრისტიანობის დამავტარებლს, თუ დანებეს ტყავები—მანი-კი ვაგინარჯოს, ჰყავის ქრისტიანობა ვმავ-ხეცურებითა!...
გ. აღნიშნული

მღერის ევნაკებობი... მანდალკის ყველაფერი იყო, გამოკლები კაცი ხარ, კარგი ნაცნობობა და მეგობრობა გავსოვება.
შეღოს-კი უთხარა:
— ამა შეგლიო დათა, წადი და შენი ირა, როგორი ბიჭე გამოიბოვილი. ხომ ჰქვია, შეგლიო, ჩვენს ყოფეს, ნახებურად მშობრები ვართ, თორემ ღმერთი და რჯული, რომ მენანებენ შენი ოჯახიდან მომარება. ბიძა შენი კარგად შეგ ნახავს, კარგად მოიკლეს, ნურთას ვეგვიტება-ნა. იცი, დედა, რომ ქვეყანა და დენი ფულია, ხელი დეპუტეტი, თუ დეპუტეტი მოკლეს, გაუფრთხილდა, წარჩინად ვანტებს ნუ დაწეწეს. უფრისის პატრონი-მცემელი იყო, თავმამბობად მომეცემა... პირველი-კი ფულია, ფული, შეგლი... დაიბოშე...
ავგრ თვალ-კრემლიანი დათა გამოვლდა ქალაქის გზას... მოიღივდა ქალაქში დათა და ვეგვიტი ვეგვიტი რჩებოდა, შრომისად ადგირს გაკლნა მწელი საბიბობა. საბედ ანუდევ შეგდებ ხოლმე ვაგნა-გა, რომ ვაგროთა ჩინოთივე, აქეთ-იქით დაქსაქსულს ქუჩებს გამოვუვლებდი ხოლმე... მაგრამ ტყუილი იყო საბედის ნეტეში, მაქინა თანას კვილი ამოსვლადმოდა და თანა-ღელეპითა სკოლიად ცრემლი ძინამ ახალეულის კლავებდა. ცრემლით რომ გული მოიკრევა, თვალმე-აწილებული

ბიძამ დათა ჯერ აბაზაში წაიყვანა კარგა ვანა, შენდევ ტანისმოსო მწკერებანი თავის მუხობლს ჰქვიებ და მწკერებლის დედაც და ბოლოს ადგირის ძინა დაიწყო. შემთხვევამაც არ დადგინა, ერთს იმის ნაცვალს მწკერებლის შეგირდი უნდოდა და იმის მიბარა.
მწკერებლად დათას დღეში პურის ფულს შუაწინ აძლევდა და ცოცხნის შემდეგ, ამ შუაწინ ვარდა, შეგირდის მღვდელ დაუწყო, კვირამის სიმის შარისა. ორმამათლად კვირამის დათა ჰქვია, რა უტყვია, სა რუყავა და ჰქვია და კარგე მოკუწეტი, რომ თვალ-ყური დავკირა ვარდ გამოატეხის საქონელზე. კვირადღეს-კი ოსტატმა სტოლის უჯრა გამოიღო, აქეთ-იქით ბურთილი ავიღებო ვაგუტა და თოქი მიამავა. ჩაწყო ხელის საპირი, ვასწილი სათამაშო ქალდი, წუწუწა, ყურითი სავარცხელი, ხუფაროშინი ვარანდამი, თითბრის ორ-გარამიანი საყურეები და ბეჭებები, ქალდის საყურე საათი თითბრისვე მჭკვიით და სხვა თათს სწორებანი, ჩამოკლდა დათას კისერზე, ასწილდა ყველა საქონლის ფასი სათითაოდ და იარ-მუკავად ვაგნა-გა—ვაგრო. ვი იმის დღეს ვანგინისა, თუ ამ ხელის საპირს ააქლიდ ვინმე იარსკეში, ამ ფულის თვალში ვესტ-სტოლი, ოსტატს თავ-მთელი და შესტ-სტორე ვეღარ ვაღაურებოდა, მისდებოდა

ხოლმე, თან ყურის ძირებს აუწილებოდა და თან ჰმანდებდა:
— ჩემის ოჯახის დასაცკედა შე-მოვიგეი ღელეპნი! ამ მამასახლისად ფული ვაგის და შენი, მავალიც ვირივას, ყოთათი არა ვაქვს, საქონელს არ უფრისებდნენ... თვალშიც ვაგნა ვაგნანახას და ღოზნანს ვაგინობდა, სათი მამინების ყურე-ბოლი, როცა ავიკლებ, ჰა, შე...
იტინდა დათა, რადგან თუ ბიძკის თან ეტივოდა, დანალის ახოც ეს შე-სურებოდა, ნაცვლ ჰქონდა. ბიძის მადლობას უხდებდა კიდევ ოსტატს და ეტყუებოდა, ეტყუებოდა, კაცი გამოამყავნე, შენს ქრისტეს ევნაკებობი... თავის მძის-წულს შეგირდობის მთავრებაშე მკვირებულ ქულამა ვაგნა-მართა და დანარგ: თუ ვინცოკანა მუშტარბი ვაგნა რამე, ამ ოსტატს, ფული ამ ჩაყრე, თავი მოუტყრო. იარი გრამი რომ დაგებავა, ყური ასაწილებოდა უნდა მომხადებნა...
მიღიდა დაფიქრებული დათა, მაჩვენებელი ხელი რიბიში ეღო და თვალის შეუწინებელი ოსტატის თვალის სან შარისანი, შეგირდისათა თანაშე-დაც, ხან ერთს მოაკეცავდა ხოლმე ძირს და ხან მეორეს, ხან კიდევ ერთ-ერთი ვაგურებოდა ხოლმე. ჯრბის კუთხეში მიეკრებოდა სახლმე და ამ დღის დათა შესდებოდა, ჯრბის ფრთხილიდ მოიხრებდა, ხომ არ დაეკავებო, იპოვებდა და ისევ მუხეში მოიჭკეცდა.

გზებში. განა ამ ამავს პირ-მტკრულითა იქმის? პირ-მტკრულითა-კი რა, ეს მგონი იმას ნიშნავს, რომ ყველანი სცდილობენ, რაც შეიძლება, მალე ვასაღდათ თავითი პური. უმეტესს ნაწილი პური რაც ისევ მუხრებენს ხელში და ამა განა მუხრებენს შე-უქლიანი, ჰინახული შენახონ და არ ვაგიღონ? მეორეც, ყოვლად შეუ-ტყებელი, რომ მიიღოს რუსეთის იმერის უმთავრესი სავაგრო საქონელი—პური ვაქრება ამა ერთა-მა იგლან ხელში და პირის შეკრავს მოახებონა.

თვით აწინდელი ფსიკე ქინახლითა ანტიკული, რომ პირ-მტკრულითა არა არებებს-ბრა, რუსეთის ქინახლი რომ ძვირი ყოფილიყო, ამ ძალიად ვაგებებოდა, განა აღირბანებოდა სახლმე ვარდ ეტანა? თუნდა რომ იყოს პირ-მტკრულითა, იმის მო-შლო ძლიერ ადვილია; საქონლა მო-ლოდ პური იმ შევიკლებოდა, სადც უფრო იავთა. თუ ქინახლითა სახლმე ვარდ ეტანა არცაა, სახ-ღვარ ვაგივიდენ შემოტანა ხომ არ არის აღყანადი. ჩვენც რომ არ ვაწილებო სახლმე ვარდ პურის საყვადო, თვით უტყობლი ვეკრებო მოიტანდნენ ჩვენში ქინახლი ვასასყლად. საქმეც სწორედ ისაა, რომ რუსეთში უფრო იავდ იყუდას მოუკლებენ. რკინის გზების სა-ღვრებს სწორედ იბირო მიაწვდა აუარებელი რკინა, რომ ბატონობა-დამშუღლს გუბერნიებში მივიღებინა ვასასყლად. კიდევ რომ შეეცინებინათ ვაგნებს პურის გამოატება, კარ-ვტი-კი ეტანებოდა ერთ ხნობილი, რად-გან ვაგნანი უფრო ადვილად მო-ხერხებდნენ თავის მიერ ნაყიდ პურის მიღანს დამშუღლს ვაგნებს, რომლებიც მართა, რომლებიც ვაგნებს პურიც ვაგნებს, რომლებიც მიიღეს რკინის გზის სად-ღვრებზე. ერთობა პურის ვარდა, რამ-დენიმე მილიონი ფული და ვაგნის პური სხვების მიღის-მიღის რკინის

— საქმე ფულია, ფული, პირპირობა დათა: ვი თვითი ვერცხლია, რომელიც ქვეყნას ატრიალებს... მაიმინებს და მღვლებ-დათავებს აჩვენებს, ყველაწილებულ და კუდა-კუდა ცხებო ცხებოთა შემშებლ ტელეგონს ახარებოდა, კომბატე მორავას, ცუ-მასა და საყვედურსაც ააქილებს... ყვე-ლაფერი მიტყვს ადამიანს, ილიან რა ამისთანა რგავლი ვერცხლი მე-გირ ჰქონდა, ძალიან ბევრი...
დათა ცდილობდა, რომ ბევრი ჰქონოდა, ძალიან ბევრი. მამა, ბიძა, მასტრეტი, უტოხი, შინაფერი, სულ იმის მასტრეტი, რომ ფულს ხელი მო-უტყრო, და დათასაც მავრად მოე-ცინა ვაგნეში ხელი არის სამ-შაუ-რისანიფენი. წაიღებდა ამ ფულსაც, ჩაჭკრიდა ყუბოში, ჩაყრიდა დღეს, ჩაყრიდა ხელა, ზგე, მაგზე, და ბოლოს ყუბოში აიხებოდა, ბევრი ეტებოდა ამისთანა ფული. დღეს ერთი აიხებოდა, ხელა—მეორე, ზგე—მესამე და მანვე თავისი ღელეპნი ეტებოდა დათას, ოსტატს და ღო ვაგნებოდა, თავისთანა შეგირდები და ნოქრები ყველაფერი... მერე სახსუნებს იყი-ბოდა და საღდა დაწეული დათა, რო-მელიც მთელი დღე ქალაქიდან იგან-თივ-გამო-ყოფილი ინდავლებს მოს-ტყებდა, ქალაქში რომ მიიღებოდა...
დათამ კანი იცვალა...
არ-ანი

(შედეგი იქნება)

